

3. Бойчук Ю.Д. Компетентнісний підхід / Ю.Д. Бойчук // В кн.: Наукові підходи до наукових педагогічних досліджень: [монографія] / за заг. ред. докт. пед. наук, проф., чл.-кор. НАПН України В.І. Лозової. – Х.: Апостроф, 2011. – С. 188-216.

4. Волченко О.М. Комуникативна компетенція майбутніх учителів іноземних мов у контексті теорії діяльності / О.М. Волченко // Зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. 2005. – № 1. – С. 40–46.

5. Фалинська З.З. Формування готовності майбутніх соціальних педагогів до реалізації інклюзії засобами гуманізації навчального процесу / З.З. Фалинська // Ідеї гуманної педагогіки та сучасна система інклюзивного навчання: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої 97-річчю від дня народження Василя Сухомлинського, 29-30.09 2015 р. / уклад. О.Е. Жосан. – Кіровоград: Ексклюзив-систем, 2015. – С. 407-411.

Кіпар М.О.

студент,

Вігер І.О.

викладач біології,

Кілійський транспортний коледж

*Київської державної академії водного транспорту
імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного*

МОТИВИ ЄДНАННЯ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ В ТВОРЧОСТІ ПОЕТІВ ПОДУНАВ'Я

Проблема взаємовідносин Людини і Природи в нинішній переломний момент людської історії набула, на жаль, трагічного звучання. Серед численних соціально значущих проблем, що встали перед народами, головне місце зайняла проблема виживання Людства і всього живого на Землі, адже людському буттю загрожує самознищення. Без глобальної філософської перебудови відносин в системі «Людина-Природа» всі заходи економічного та науково-технічного характеру матимуть частковий характер і не зможуть стати серйозною перешкодою на шляху екологічної катастрофи, що насувається. Кінцевий висновок фахівців, що займаються цією проблемою, досить жорстокий: «Або людина повинна змінитися, або їй призначено зникнути з лиця Землі» [4].

В умовах екологічної катастрофи, що насувається, необхідний пошук шляхів і можливостей формування у людини нової системи цінностей, за допомогою якої можна буде запобігти сповзанню Людства до власної загибелі.

На нашу думку, важливим завданням мистецтва та літератури є формування екологічно свідомої особистості за допомогою засобів емоційного та художньо-естетичного впливу на людину.

Таким чином, основна ідея доповіді: поетична творчість, оспівуючи красу природи рідного краю, сприяє формування екологічно свідомої особистості.

Подунав'я – своєрідний мальовничий куточок України, хліборобний та рибальський край. Величний Дунай, синє небо, дерева дивують і надихають наших поетів. Історично, географічно і навіть кліматично цей регіон налаштовує на творчість – майже не залишає іншого вибору. Автори Подунав'я завжди емоційно реагують на виклики часу.

Так, Еміліан Буков стверджує:
 Земля моя,
 Какой угодно будь –
 Сухой, солёной,
 Тощей, каменистой, –
 Тебя я влагой
 Напою как сын.
 Земля моя,
 Меня ты родила,
 Так стань же песней
 Радостной и честной.
 Моя земля! [1].

Поет визнає, що його земля може бути неідеальною. І це стосується не лише землі в фізичному сенсі цього слова – але і світу загалом. Навколишній світ поета може бути недосконалим, але він не зречеться його, а стане тим, чого світові не вистачає. В даному випадку, вологою. Поет демонструє нам модель поведінки, в якій ми не лише приймаємо існуючий стан речей, а й готові зробити його більш довершеним.

Рідна природа для кожної людини своя. Ми звикли до птахів і рослин нашого краю і сприймаємо їх майже нейтрально. Творчі особистості дивляться на природу рідного краю ніби вперше, очима гостя – принаймні таке відчуття може виникнути від знайомства з їх творами:

Стривожили ранок пташинії зграї...
 О, скільки уже повернулося зграй!
 Вони тут удома, в казковому краї,
 Де тихі заплави, де річка Дунай.
 (Валерій Виходцев) [3, с. 10].

Валерій Виходцев – засновник літературного об'єднання «Дунайська хвиля», дивиться на рідну землю очима птахів, які повернулися додому. Він ніби літав з ними на південь, повернувся додому і зрозумів, що кращого місця на землі немає.

В сузір'ї українських міст
 Є Кілія – містечко тихе.
 (Євгенія Томша) [3, с. 60].

Наше місто автор цих рядків вважає невеликою зіркою, тихою і непомітною на тлі інших міст. Проте, подібно зірці, воно сяє; і ми любимо сяйво свого міста. Рідна природа, подібно матеріальним культурним цінностям, є живим історичним музеєм. Знамениті рядки «Ой, над полем килиїмським» зберегли наше місто для історії.

Піклуючись про природу рідного краю, ми оберігаємо не лише сьогодення, а й минуле. Спогади Валерія Виходцева пов'язані з нашими полями і степами:

Коли ордою в полі килиїмським
 Кривих мечів проносились полки,
 Де прапор закріпили український
 Назавжди запорізькі козаки [3, с. 8].

Оспівуючи красу рідного краю, митці прямо або завуальовано закликають до бережливого ставлення до навколишнього середовища. Людина, захоплена заходом сонця на Дунаї або світанком в парку, не зможе забруднювати місця, які вона вважає улюбленими.

Художні засоби поетів Подунав'я нерозривно переплетені з явищами навколишнього середовища. Різноманітність барв рідного краю у різні пори року допомагає передати емоційний стан людини. Сум пов'язаний з листопадом, зимою, холодами; радість схожа на літній день, аромат квітів і трав; старіння нагадує в'янення.

Червоным золотом сверкая,

Шумит отжившая краса.

Ах, сумасшедшая какая,

Что верит снова в чудеса.

(Євгенія Томша) [3, с. 61].

Галуззя розкіш вабить очі.

Впав діамантовий туман.

Земля квітує серед ночі,

П'янкий даруючи дурман.

(Євгенія Томша) [3, с. 62].

До верби старої пригорнуся,

Заплету сивіючі гілки,

Подумки в дитинство повернуся

Хвилями життєвої ріки. [3, с. 65].

(Анатолій Єфименко) [3, с. 62].

Тремтливо до природи і гармонії відноситься Олександр Вігер:

Мне страшно наступить на первый снег.

Гармонию кристалликов нарушить.

Какой восторг. Какой лучистый свет.

Здесь нужно стать и тишину послушать [2, с. 31].

Спостереження за природою і аналіз творчості поетів рідного краю переконує нас в тому, що природа прекрасна і в той же час тендітна. Тільки дбайливе ставлення до неї може зберегти її і, разом з нею, саму людину, адже людини поза природи не існує. І тоді поети майбутнього матимуть змогу продовжувати писати про звичні для них речі, а екологічні катастрофи змальовуватимуть лише у фантастичних творах.

Гармонізація взаємовідносин Людини і Природи цінна не тільки у власне екологічному значенні. Вона важлива також і для розв'язання інших проблем. Екологічно виправдані рішення є в той же час і соціально -- позитивними, остільки сама людина і суспільство загалом є частиною природи в широкому значенні слова.

Таким чином, саме з любові до свого міста, рідного краю, починається любов до світу, дбайливе ставлення до нього.

Список використаних джерел:

1. Висов Е. (1960). Избранные стихи и поэмы [Пер. с молд.]. Москва: Государственное издательство художественной литературы. – 312 с.
2. Вігер, Сборник стихотворений «Чувства и мысли», 2014 г.
3. Сповідь серця // Збірник віршів Кілійського районного літературного об'єднання «Дунайська хвиля». – 2010. – 144 с.
4. Шуневич О. С. Філософські аспекти взаємовідносин людини і природи в умовах глобальної екологічної кризи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://knowledge.allbest.ru/philosophy/2c0a65635a2ad68a4c43a89521316c27_0.html